

**STATE OF HAWAII
OFFICE OF ELECTIONS
802 LEHUA AVENUE
PEARL CITY, HAWAII 96782
www.hawaii.gov/elections**

**KASURATAN ITI MAPASAMAK
DAGITI OPISIAL TI PRESINTO**

MAKAPARAGSAK! MAKATULONGKA PAY!

Maysa a makaparagsak ken naidumduma a padas ti mangtarabay kadagiti kakaarruba ken pada a makipagili tapno makapagbutosda. Daytoyen ti gundawaymo nga agboluntario a tumulong iti komunidad, kabayatanna, makaadal ken maaddaanka pay iti padas iti proseso wenco pannakaipagna ti eleksion.

KAYATMO TI MAKUR-OR ITI PUNDO? (HRS § 11-5)

Daytoyen ti napintas a gundaway para iti nonprofit nga organisasionyo. Saan la a makaur-or ti organisasionyo iti kuarta, maaddaanka pay iti gundaway a makipartisipar iti proseso iti eleksion. Dagiti kasapulan iti pannakipartisipar:

- Ti tunggal partisipante, masapul a matun-oyanna dagiti kualipikasion.
- Ti tunggal organisasion ket saan a political action committee wenco nabuangay para iti rason politikal.
- Nasken a mangidatag ti tunggal organisasion iti Tax Clearance Application.
- Nasken ti pirmado a Memorandum of Agreement para iti tunggal organisasion.
- Nasken a mangidatag ti tunggal organisasion iti nakompleto a recruitment worksheet.

KAANO A MAANGAY DAGITI ELEKSION?

**2008 Eleksion Primaria:
2008 Eleksion Heneral:**

**Sabado, Setiembre 20, 2008
Martes, Nobiembre 4, 2008**

Panid 1 iti 6 a panid

Daytoy nga impormasion ket mabalin a maala iti sabsabali a format. No kayatmo ti impormasion a naisurat iti Insik, Hapon, wenco Inggles; wenco kasapulam ti espesial a tulong (kas pagarigan kaykayatmo 'tay daddadakkel a letra ti pannakaisurat daytoy nga impormasion, wenco kayatmo 'tay naka-tape record, kdp.) makuman iti Office of Elections iti 453-VOTE (8683).

KASANO TI KAPAUT TI PANAGTRABAHOK?

Silululukat dagiti presinto manipud iti alas 7:00 iti bigat agingga iti alas 6 iti malem, nupay kasta, mangrugi nga agtrabaho dagiti opisial wenco mangimaton iti presinto manipud iti alas 5:30 iti bigat agingga iti alas 7:00 iti rabii.

ANIA DAGITI MINIMUM A KUALIPIKASION? (HRS § 11-72)

Ti tunggal opisial wenco agserbi iti presinto, nasken nga addaan kadagitoy a kualipikasian:

- Masapul nga agtawen iti 16 inton wenco sakbay ti Hunio 30, 2008.
- Masapul a rehistrado a botante iti Estado ti Hawaii.
- Masapul a makabasa (iti agdakkel iti 11 point font a letra) ken makasurat iti English.
- Masapul a makabagkat iti agdagsen iti 25-35 a libra.
- Agatendar iti training session ken maipasana ti certification exam.

Dagiti maipawil:

Saan a mabalin ti ama wenco ina, asawa, resiprokal a benepisiario kas nailanad iti Chapter 572C, anak, wenco kabsat ti kandidato nga agpaay a kas opisial iti presinto a pakaitinnagan dagiti butos para iti nasao a kandidato.

Awan ti asino man a kandidato para iti elektibo a posision nga agserbi a kas opisial ti presinto iti isu met laeng nga eleksion a pagkandidatuan ti nasao a tao.

Saan a mabalin ti asino man a kandidato a napaay a mainominar iti primary ken iti special primary election ti agpaay nga opisial iti presinto iti masungad a general election.

ANIANTO DAGITI ARAMIDEK?

Amin a presinto, addaan iti Chairperson, Voter Assistance Official(s) (VAOs), ken Precinct Officials (POs). (HRS §11-72).

Dagiti Pagrebbengan ken Aramiden ti Chairperson ti Presinto:

- Imatonanna ti presinto wenco pagbutosan ken responsible iti seguridad ken integridad dagiti maited a balota kadagiti botante ken kadagiti maitinnag a butos.
- Tarabayenna dagiti botante ken ipakatna dagiti espesial wenco umno nga addang mainaig kadagiti sumaganad:
  1. Nadadael a Balota (Spoiled Ballots)
  2. Absentee Ballots a Naipatulod Babaen ti Koreo (Mail Absentee Ballots)
  3. Pannakayaranusa ti Voter Registration (Voter Registration update)
  4. Panagbutos iti Kalsada (Curbside voting)
  5. Tulong iti lengguah (Language assistance)
- Mangorganisa ken mangiwanwan kadagiti opisial ti presinto ken kadagiti botante.

Panid 2 iti 6 a panid

Daytoy nga impormasion ket mabalin a maala iti sabsabali a format. No kayatmo ti impormasion a naisurat iti Insik, Hapon, wenco Inggles; wenco kasapulam ti espesial a tulong (kas pagarigan kaykayatmo 'tay daddadakkel a letra ti pannakaisurat daytoy nga impormasion, wenco kayatmo 'tay naka-tape record, kdp.) makiuman iti Office of Elections iti 453-VOTE (8683).

- Ipasiguradona a masurot a husto amin nga addang iti pannakaangay ti eleksion.
- Isu ti mangawat iti Supply Box sakbay ti tunggal eleksion.
- Kitaenna nga adda amin dagiti nasken a materiales para iti eleksion kitaenna ti umno a pannakaaramat dagitoy.
- Kompletuenna a nasayaat amin a dokumento a mainaig iti Aldaw ti Eleksion.

Dagiti Kangrunaan a Kualipikasion para iti Chairperson:

- Ti Chairperson ket isu ti umuna a mainagan nga opisial ti presinto iti listaan nga insagana ti chief election officer. (HRS § 11-72(b)(4))
- Mabalin a kameng ti maysa a partido politikal wenco awan ti kankunonganna a partido.
- Nasayaat unay no adda padasna iti di nakurkurang ngem dua (2) nga eleksion.
- Nasayaat unay no adda padasna a kas Voter Assistance Official.
- Adda kenkuana dagiti dadduma pay a minimum a kualipikasion (kitaen ti panid 2).

Dagiti Pagrebbengan ken Aramiden ti Voter Assistance Official (VAO):

- Tulonganna ti Chairperson iti pannakaimaton ti pagbutosan.
- Isu ti mangpataray iti Voter Assistance Station.
- Tarabayenna dagiti botante ken ipatungpalna dagiti nasken nga addang mainaig kadagitoy:
  1. Nadadael a Balota (Spoiled Ballots)
  2. Absentee Ballots a Naipatulod Babaen ti Koreo (Mail Absentee Ballots)
  3. Pannakayarusan ti Voter Registration (Voter Registration update)
  4. Panagbutos iti Kalsada (Curbside voting)
  5. Tulong iti lengguah (Language assistance)

Dagiti Kangrunaan a Kualipikasion para iti Voter Assistance Official:

- Mabalin a kameng iti ania man a partido political wenco awan kankunonganna a partido.
- Nasayaat unay no addaan iti padas iti uray maysa (1) nga eleksion.
- Adda kenkuana dagiti minimum a kualipikasion (kitaen ti panid 2).

Dagiti Pagrebbengan ken Aramiden ti Precinct Official (PO):

- Patarayenna dagitoy nadumaduma nga stations iti pagbutosan:
  1. Information and Ballot Demonstration Station
  2. Poll Book Station

Panid 3 iti 6 a panid

Daytoy nga impormasion ket mabalin a maala iti sabsabali a format. No kayatmo ti impormasion a naisurat iti Insik, Hapon, wenco Inggles; wenco kasapulam ti espesial a tulong (kas pagarigan kaykayatmo 'tay daddadakkel a letra ti pannakaisurat daytoy nga impormasion, wenco kayatmo 'tay naka-tape record, kdp.) makiuman iti Office of Elections iti 453-VOTE (8683).

- 3. Ballot Issuing Station
- 4. Ballot Box Station
- Tarabayenna dagiti botante nga adda saludsodda maipanggep iti eleksion.
- Tulonganna ti Chairperson ken/wenno Voter Assistance Official (VAO) babaen kadagiti dadduma pay a maited kenkuabna a pagrebbengan.

Dagiti Kangrunaan a Kualipikasion para iti Precinct Official:

- Mabalin a kameng ti uray ania a partido politikal wenco mabalin met nga awan ti pagkamenganna a partido.
- Adda kenkuana dagiti amin a minimum a kualipikasion (kitaen ti panid 2).

Standby Precinct Official:

- Mabalin a kameng ti uray ania a partido politikal wenco awan pagkamenganna a partido.
- Agreport wenco mapan iti Election Headquarters iti bigat ti aldaw ti eleksion tapno maipatulod iti presinto wenco pagbutosan nga agkasapulan iti nayon a kadua.
- Masapul nga addaan iti bukod a lugan.
- Ammona dagiti pagrebbengan ti maysa a Precinct Official.
- No dagiti presinto wenco pagbutosan ket di makasapul iti nayon a kadua, ti Standby Official ket umawat latta iti kompleto a subad ti panagbalinna nga Standby Official.
- Addaan kadagiti amin a minimum a kualipikasion (kitaen ti panid 2).

Alternate:

- Mabalin a kameng iti ania man a partido political wenco awan pagkamenganna a partido.
- Aguray iti pagtaenganna iti bigat ti eleksion wenco iti balayda ti pagurayanna iti tawag tapno maipatulod iti pagbutosan wenco presinto nga agkasapulan iti nayon a kadua.
- Mabalin a mapakaammuan sakbay ti Aldaw ti Eleksion tapno isunona ti precinct official a di makapagtrabaho.
- Ammona dagiti pagrebbengan ti maysa a Precinct Official.
- No ti Alternate ket mapakaammuan ken agtrabaho iti pagbutosan wenco presinto iti Aldaw ti Eleksion, umawat iti subad ti serbisiona a kas iti awaten ti Precinct Official.
- No awan ti presinto nga agkasapulan iti nayon a kadua, ti Alternate ken mabayadan iti \$5.
- No ti Alternate ket mapakaammuan nga agtrabaho ngem pagkedkedanna ti trabaho, saan a mabayadan.
- Masapul nga addaan kadagiti minimum a kualipikasion (kitaen ti panid 2).

Panid 4 iti 6 a panid

Daytoy nga impormasion ket mabalin a maala iti sabsabali a format. No kayatmo ti impormasion a naisurat iti Insik, Hapon, wenco Inggles; wenco kasapulam ti espesial a tulong (kas pagarigan kaykayatmo 'tay daddadakkel a letra ti pannakaisurat daytoy nga impormasion, wenco kayatmo 'tay naka-tape record, kdp.) makuman iti Office of Elections iti 453-VOTE (8683).

PANAGREKRUT KADAGITI OPISIAL TI PRESINTO

Sagudayen ti Hawaii Revised Statutes § 11-72, amin a kualipikado a partido politikal ket mangidatag kadagiti nagan iti Chief Election Officer agingga iti maudi nga aldaw nga intuding ti linteg. Ti maudi nga aldaw a panagidatag iti nagan para kadagiti Eleksion iti 2006 ket iti **Mayo 23, 2008**, iti alas 4:30 iti malem.

Dagiti precinct officials a rinekrut dagiti bukodda a partido politikal ken naidataq dagiti naganda agingga iti maudi nga aldaw kas intuyang ti linteg ket isuda ti maikkan iti umuna a gundaway a matudingan nga agpaay iti espesipiko a presinto. Nasayaat unay no awagam ti partido politikal a pilim, tapno iboluntariom ti serbisiom kas precinct official.

Iti kanito nga amin a posision ket di mapil-apan ti partido politikal agingga iti dumteng ti deadline, ti HRS § 11-72 ket ikkanna ti Chief Election Officer iti autoridad tapno pil-apanna dagiti bakante iti asino man a kualipikado a tao, a dina pampanunoten no ania a partido politikal ti pakaikappengan ti nasao a tao.

Mapakaammuan babaen ti koreo dagiti dati nga opisial ti presinto a nagpaayen iti eleksion, mangiruar kadagiti serbisiu publiko a pakaammo, ken presentation babaen dagiti election staff tapno maipasigurado nga adda umdas a bilang dagiti opisial ti presinto a mangimaton kadagiti presinto iti Aldaw ti Eleksion.

KASANO A MAAMMUAK DAGITI RUMBENG NGA ARAMIDEK ITI ALDAW TI ELEKSION?

Amin nga opisial ti presinto (precinct officials) ket masapul nga agatendar iti di nakurkurang ngem maysa a training session ken maipasana ti certification exam. Dagiti precinct officials ket mabagaanda kadagiti standard operating procedures para iti tunggal station iti sakup ti presinto wenco pagbutosan.

Ti Chairperson iti presinto ket isu ti mangituding iti workstation a pagtrabahuan dagiti precinct officials. Dagiti precinct officials ket agsisinnublatda nga agtrabaho kadagiti amin nga station bayat iti dayta nga aldaw ken akmenda dagiti nayon a trabaho no kasapulan.

KAANO TI PANAGSANAY?

Dagiti training sessions wenco panagsanay ket maaramid iti nagbaetan ti Hunio ken Nobiembre. Ti Precinct Operation staff ket yeskediulda ti panagatendarmo iti training session iti lugaryo a dimo unay pakarigatan a papanan ken no mabalin, daytay di makadadael iti eskedulmo.

SADINO TI PAGTRABAHUAK?

Sagudayen ti Paglintegan ti Estado, kasapulan a dagiti precinct officials ket agtrabahoda iti presinto a naituding met a pagbutosanda. Nupay kasta, no awan

Panid 5 iti 6 a panid

Daytoy nga impormasion ket mabalin a maala iti sabsabali a format. No kayatmo ti impormasion a naisurat iti Insik, Hapon, wenco Inggles; wenco kasapulam ti espesial a tulong (kas pagarigan kaykayatmo 'tay daddadakkel a letra ti pannakaisurat daytoy nga impormasion, wenco kayatmo 'tay naka-tape record, kdp.) makiuman iti Office of Elections iti 453-VOTE (8683).

ti bakante iti presintoyo, maipatulodka iti presinto iti sakup ti distritoyo. No awan ti bakante iti distritoyo, maibaonka iti kaarrubayo a distrito. No nasapsapaka met laeng nga agbolunatrio nga agtrabaho, dakdakkel ti gundaiway a makapagtrabahoka iti asideg ti pagtaenganyo.

MABAYADANAK KADI?

Wen! Adtoy ti bayad iti tunggal eleksion a pagpaayam kadagiti Eleksion iti 2008.

Chairperson—Daytoy a rata ket naibasar iti kadakkel ti presinto. Maibasar ti kadakkel ti yunit iti bilang dagiti rehistrado a botante iti tunggal presinto.

▪ ... para iti maysa a yunit a presinto	\$115
▪ para iti dua a yunit a presinto	\$130
▪ para iti tallo a yunit a presinto	\$145
▪ para iti uppat a yunit a presinto	\$160
▪ para iti lima a yunit a presinto	\$175
Voter Assistance Official	\$100
Precinct Official	\$ 85
Standby Precinct Official	\$ 85
Alternate	\$ 5

Dakkel ti pateg ti tunggal butos ken kasta met ti tulongmo!

Kauman wenco kontaken ti Precinct Operations Section para iti ad-adu pay nga impormasion iti 453-VOTE (8683).

Daytoy a kasuratan ket nairanta laeng a pangimpormar wenco pangilawlawag a saan ket a agbalin nga autoridad maipanggep iti paglintegan ti eleksion ken deadlines iti Hawaii. Dagiti kasapulan wenco rekisito ken/wenco deadlines ket mabalin nga agbaliw no adda met panagbaliw ti paglintegan. Para iti ad-adda pay detaliado ken hushusto a rekisito, konsultaen ti Hawaii Revised Statues ken dadduma pay a mabalin a pangalaan iti mainaig nga impormasion.

Office of Elections
802 Lehua Avenue
Pearl City, Hawaii 96782
Telepono: 808-453-VOTE (8683)
Kadagiti Isla iti Ruar ti Oahu (Toll Free): 1-800-442-VOTE (8683)
TTY: 808-453-6150
Kadagiti Isla iti Ruar ti Oahu (Toll Free): 1-800-345-5915
Internet: www.hawaii.gov/elections

Office of Elections – FSPO403I
Naatur idi Nobiembre 9, 2007

Panid 6 iti 6 a panid

Daytoy nga impormasion ket mabalin a maala iti sabsabali a format. No kayatmo ti impormasion a naisurat iti Insik, Hapon, wenco Inggles; wenco kasapulam ti espesial a tulong (kas pagarigan kaykayatmo 'tay daddakkel a letra ti pannakaisurat daytoy nga impormasion, wenco kayatmo 'tay naka-tape record, kdp.) makiuman iti Office of Elections iti 453-VOTE (8683).